Cena egz. 8 zł.

Informator Przemysłowy

Rok II. Nr. 4
Kraków, 15 kwietnia 1946.

Wydziału Przemysłowego Urzędu Wojew. w Krakowie

Adres Redakcji — Administracji — Ekspedycji: Kraków — Plac Szczepański 5, IV piętro; pokój 92. Telefon 588-38.
Redakcja i administracja czynna codziennie od godziny 10—13 z wyjątkiem soboty, niedzieli i świąt.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 16 lutego 1946 r.
o wypuszczeniu Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r.

Na podstawie art. 1. ust. 1, art. 3 i art. 11 ust. 1. dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o upoważnieniu Ministra Skarbu do wypuszczenia Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr. 2, poz. 11) zarządzam, co następuje:

§ 1. Z dniem 15 kwietnia 1946 r. wypuszcza się Premiową Pożyczkę Odbudowy Kraju 1946 r. w obligacjach na okaziciela po 2.000 zł. składających się z czterech części po 500 zl. każda.

Pożyczka podzielona będzie na emisje, a emisje na serie po 50 obligacji w każdej serii.

Kwota pożyczki i plan jej umorzenia oraz ilość emisji i wysokość kwot poszczególnych emisji będą ustalone w drodze osobnego rozporządzenia.

§ 2. Umorzenie pożyczki nastąpi do dnia 15 kwietnia 1969 r. w 46 ratach półrocznych według ustalonego planu (§ 1. ust. 3) przez losowanie obligacji.

§ 3. Losowanie obligacji odbywać się będzie dwa razy do roku na dzień 15 kwietnia i na dzień 15 października.

§ 4. Losowanie obligacji będzie dwojakie: premiowe i niepremiowe.

Pierwsze losowanie premiowe odbędzie się na dzień 15 października 1946 r. — Pierwsze losowanie niepremiowe — na dzień 15 października 1949 r.

Numery obligacji wylosowanych będą ogłaszane w Monitorze Polskim.

§ 5. Z wylosowaniem premii obligacje podlegają umorzeniu.

§ 6. Wykup obligacji, wylosowanych w losowaniu niepremiowym, nastąpi według ich wartości imiennej. Wykup obligacji wylosowanych w losowaniu premiowym, nastąpi przez wypłatę wylosowanej premii, w której wysokości mieści się już zwrot wartości imiennej obligacji.

§ 7. Zasady i sposób przeprowadzania losowań obligacji ustali zarządzenie Ministra Skarbu, ogłoszone w Monitorze Polskim.

§ 8. Na premie przeznacza się corocznie na każde 500 milionów złotych pożyczki:

w pierwszym trzechleciu pożyczki po 20,000.000.— zł.
w następnym dziesięcioleciu po 16.000.000 — zł.
w ostatnim dziesięcioleciu po 16,800.000.— zł.

§ 9. Ilość i wysokość poszczególnych premii w obliczeniu dla każdych 500 milionów złotych pożyczki podają tabele, stanowiące załącznik do niniejszego rozporządzenia.

§ 10. Kapitał i premie do 10.000.— zł. płatne są w Kasach urzędów skarbowych, w Narodowym Banku Polskim, Banku Gospodarstwa Krajowego, Państw. Banku Rolnym, Pocztowej Kasie Oszczędności i w ich oddziałach. Premie ponad 10.000 zł. płatne są wyłącznie w Oddziale Narodowego Banku Polskiego w Warszawie.

§ 11. Cena sprzedażna obligacji pożyczki wynosi 2.000 zł. za jedną obligację wartości imiennej 2.000 zł.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszena.

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski.

Zarządzenie Ministra Skarbu

z dnia 1 lutego 1946 r.
o przyjmowaniu przedpłat na Premiową Pożyczkę Odbudowy Kraju 1946 r.

Na podstawie art. 12 ust (1) dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o upoważnieniu Ministra Skarbu do wypuszczenia Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. zarządzam co następuje:

§ 1.

Zarządzam przyjmowanie przedpłat na Premiową Pożyczkę Odbudowy Kraju 1946 r.

Do przyjmowania przedpłat na pożyczkę upoważnione są:

Narodowy Bank Polski,
Bank Gospodarstwa Krajowego,
Państwowy Bank Rolny,
Pocztowa Kasa Oszczędności,
Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu,
Polski Bank Komunalny S. A.,
Bank Spółdzielczy „Społem",
Centralna Kasa Spółek Rolniczych,
Bank Związku Spółek Zarobkowych S. A.,
Bank Handlowy w Warszawie S. A.,
Komunalne Kasy Oszczędności,
oraz kasy urzędów skarbowych.

Przyjmowanie przedpłat będzie zakończone z dniem otwarcia publicznej subskrypcji pożyczki.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Za „Tygodnikiem Gospodarczym" podajemy nast. artykuł:

Odwołania od wymiarów podatkowych

W Nrze 21 Monitora Polskiego zamieszczone jest rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 lutego br. o rozszerzeniu uprawnień urzędów skarbowych do rozstrzygania odwołań, o przesunięciu terminu do składania zeznań do wymiaru podatku obrotowego i dochodowego oraz terminu do nabycia kart rejestracyjnych.

Na podstawie § 1. tegoż rozporządzenia, urzędy skarbowe i rewizyjne uprawnione są w okresie do końca 1946 roku do rozstrzygania odwołań od wymiaru wszystkich podatków w przypadkach, gdy w wyniku uznania odwołania w całości lub w części za zasadne — zmniejszenie podatku nie przekroczy kwoty 5.000 zł.

Jednocześnie wymienione rozporządzenie przesuwa określony w art. 69 Ordynacji Podatkowej termin składania zeznań dla wymiaru podatku obrotowego i dochodowego przez osoby fizyczne i spadki wakujące w odniesieniu do zeznań o obrocie za rok podatkowy 1945 oraz do zeznań o dochodzie za rok 1946 (kalendarzowy 1945 wzgl. rachunkowy 1945/46) na dzień 1 maja 1946.

Wreszcie termin nabywania kart rejestracyjnych na rok 1946 przedłuża się do dnia 31 marca 1946 r.

Okólnik Ministerstwa Przemysłu
Nr 228

z dnia 12 lutego 1946 r.
w sprawie ochrony wynalazków, wzorów i znaków towarowych.

W związku z ukazującymi się w prasie codziennej wiadomościami o wynalazkach i ulepszeniach produkcyjnych w przemyśle, stwierdzono, że przemysł państwowy i będący pod zarządem państwowym zgłosił do Urzędu Patentowego R. P., od chwili wyzwolenia nieznaczną tylko ilość wynalazków, wzorów użytkowych i znaków towarowych.

Wobec tego, że obecny stały wzrost produkcji oraz zatrudnienie szerokich warstw techników i robotników przy odbudowie i rozbudowie przemysłu stwarza korzystne warunki do powstawania nowych pomysłów konstrukcyjnych oraz do ulepszeń metod wytwarzania, należy zwrócić uwagę, że dorobek myślowy tego rodzaju, będący często wynikiem długotrwałych prac, stanowi wielką wartość, jako część składowa majątku narodowego.

Dlatego też wzywa się wszystkie Centralne Zarządy i Zjednoczenia Przemysłu, Centrale Zbytu oraz poszczególne Zakłady Przemysłowe do zgłaszania wynalazków, wzorów użytkowych i zdobniczych, tudzież znaków towarowych do prawnej ochrony ich w Urzędzie Patentowym R. P., mieszczącym się w Warszawie, przy ul. Lwowskiej Nr. 15.

Jednocześnie przypomina się, że sprawy związane z uzyskanymi w ubiegłych latach patentami i świadectwami ochronnymi należy uporządkować w Urzędzie Patentowym R. P. Dotyczy to zwłaszcza Zakładów, które na skutek zniszczeń wojennych nie posiadają u siebie odpowiednich dowodów.

Podsekretarz Stanu:

(—) W. Ciszewski.

Otrzymują:

Podsekretarze Stanu M. P.
Biuro Prawne
Departament Kontroli
Departament Przemysłu Miejscowego
Centralne Zarządy Przemysłu
Zjednoczenia Przemysłu
Centrale Zbytu
Urząd Patentowy.

Okólnik Ministra Przemysłu
Nr 229

z dnia 12 lutego 1946 r.
w sprawie usunięcia wielotorowości na terenie urzędów centralnych.

Wyciąg z okólnika Prezesa Rady Ministrów Nr. 3.

„Studia przeprowadzane przez Komisję dla zbadania celowości organizacji i stanu etatów Administracji Państwowej pozwoliły już stwierdzić, że jedną z typowych wad organizacyjnych urzędów centralnych jest dwu — lub wielotorowość w załatwianiu spraw. Częstym wypadkiem jest, że tym samym zagadnieniem zajmują się jednocześnie dwa, a niejednokrotnie więcej resortów, nie uzgadniających między sobą przedsięwziętych posunięć. Typowymi tego rodzaju zagadnieniami są: organizacja szkolnictwa, zagadnienie prasy i propagandy, sprawy kultury i sztuki, opieka społeczna, zagadnienie wewnętrznego obrotu towarowego, budownictwa i zagadnienia przemysłowe itp.

Tego rodzaju postępowanie powoduje prawie z reguły wadliwe, a co najmniej chaotyczne regulowanie zagadnień, niejednokrotnie wielkiej wagi państwowej. Poza tym utrudnia ono, a często wypacza współpracę między-resortową, wywołując spory i dyskusje kompetencyjne, przy równoległym rozroście komórek organizacyjnych i etatów.

W dążeniu więc do sharmonizowania tej współpracy, niezależnie od badań o szerszym zakresie, prowadzonych przez rzeczoznawców Komisji w Ministerstwach, jest rzeczą bardzo wielkiej wagi, aby wyżej wymienione wadliwe metody pracy jak najprędzej usunąć, przynajmniej o ile chodzi o zagadnienia najbardziej palące.

Wstępną czynnością do usprawnienia powyższych niedomagań jest oczywiście dokładne zorientowanie się w ich rozmiarach".

Okólnik Ministra Przemysłu
Nr 230

z dnia 12 lutego 1946 r.
w sprawie planu inwestycyjnego w okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 1946 r.

W związku z powstaniem Państwowego Planu Inwestycyjnego, w ramach którego mają być wydatkowane w przyszłości kwoty na inwestycje zarówno w przemyśle państwowym lub znajdującym się pod zarządem państwowym, jak i w przemyśle prywatnym, zarządza się co następuje:

§ 1.

Państwowy Plan Inwestycyjny obejmuje wszelkie inwestycje, korzystające ze środków publicznych, z kredytów bankowych albo z przydziałów materiałów i maszyn lub z inwestycyjnych ulg podatkowych.

§ 2.

Za inwestycje w pojęciu Państwowego Planu Inwestycyjnego uważać należy wszelkie nakłady rzeczowe, powodujące wzrost majątku narodowego, zakup dóbr kapitałowych oraz tworzenie długotrwałych zapasów surowca i półfabrykatów bez względu na sposób finansowego ich pokrycia przez inwestora, tj. niezależnie od tego czy pokrycie to dokonane zostało środkami własnymi, czy też z kredytu krajowego lub zagranicznego.

§ 3.

Finansowanie inwestycji w przemyśle państwowym lub pod zarządem państwowym może być dokonane jedynie na zasadach, podanych w Okólniku Ministerstwa Przemysłu za Nr. 220, którego moc utrzymuje się nadal.

§ 4.

Zestawienie Państwowego Planu Inwestycyjnego oraz kontrola jego wykonania należą do Centralnego Urzędu Planowania (dalej w skrócie C. U. P.).

§ 5.

Składanie wniosków o włączenie zamierzonych inwestycji do Państwowego Planu Inwestycyjnego winno być dokonane w sposób następujący:

I. Wnioski mogą być składane jedynie w formie formularza opracowanego przez C. U. P.

II. W przemyśle podległym Centralnym Zarządom:

a) Zakłady składają swoje wnioski (wzór formularz CUP) w 6 egzemplarzach do właściwych Zjednoczeń,

b) Zjednoczenia po zbadaniu otrzymanych wniosków sporządzą zestawienia zbiorcze, uwzględniając wprowadzone do wniosków przedsiębiorstw poprawki.

W załączeniu do formularza zbiorczego Zjednoczenia mają obowiązek umotywować i omówić dokonane skreślenia lub powiększenia cyfr zamieszczonych przez przedsiębiorstwa w ich wnioskach.

Formularze zbiorcze Zjednoczeń w 5 egzemplarzach wraz z 5 egzemplarzami wniosków poszczególnych zakładów doręczyć należy do właściwych Centralnych Zarządów Przemysłu.

c) Centralne Zarządy z kolei po zbadaniu materiału i wprowadzeniu poprawek, jakie uważać będą za konieczne, opracują zbiorcze zestawienia dla całego podwładnego sobie przemysłu.

Zestawienia te wraz z wyczerpującym uzasadnieniem gospodarczym potrzeb i podaniem pilności projektowanych inwestycji oraz z umotywowaniem wprowadzonych zmian, przesłane zostaną przez Centralne Zarządy do Departamentu Finansowego Ministerstwa Przemysłu w 4 egzemplarzach.

Do zestawień swoich załączą Centralne Zarządy po 4 egzemplarze wniosków zakładów i formularzy zbiorczych otrzymanych od Zjednoczeń.

III. W przemyśle podległym Departamentowi Przemysłu Miejscowego:

Składanie wniosków i ich opracowanie dokonane być powinno w sposób analogiczny, jak i w przedsiębiorstwach podległych Centralnym Zarządom z tym, że tam gdzie mowa o Zjednoczeniach rozumieć należy Dyrekcje Przemysłu Miejscowego, zamiast zaś Centralnych Zarządów — Departament Przemysłu Miejscowego, Mnisterstwa Przemysłu.

IV. Przedsiębiorstwa prywatne:

Przedsiębiorstwa prywatne wnioski swoje składają bezpośrednio do terytorialnych Izb Przemysłowo-Handlowych lub Izb Rzemieślniczych, które z kolei zestawienia zbiorcze prześlą wprost do C. U. P., kopię zaś do Departamentu Przemysłu Miejscowego.

§ 6.

O ile w którymkolwiek Centralnym Zarządzie prace odnośnie planu inwestycyjnego na rok 1946 już zostały przeprowadzone, nie zwalnia to jednak przedsiębiorstw, Zjednoczeń i Centralnego Zarządu od obowiązku wypełnienia wymaganych formularzy i zestawień zbiorczych.

O ile kwestionariusze lub formularze Centralnego Zarządu rozpracowane zostały obszerniej i szerzej od formularzy C. U. P., należy prac nie zaniechać, traktując wówczas formularze C. U. P. jako materiał statystyczny, konieczny dla zestawienia łącznego planu państwowego.

§ 7.

W wypadku, w którym plany inwestycyjne obejmują budownictwo mieszkaniowe i odbudowę gmachów wzgl. pomieszczeń wszelkiego rodzaju, jak składy, magazyny, baraki itd. należy wnioski tego rodzaju wyodrębnić pod nazwą „Inwestycje Budowlano-Mieszkaniowe“ z adnotacją, czy dane wnioski zostały uzgodnione z Wojewódzką Komisją Odbudowy wzgl. innym organem Ministerstwa Odbudowy lub też składane tylko we wnioskach dla Ministerstwa Przemysłu.

Minister Przemysłu:

(—) H. Minc.

Okólnik Ministra Przemysłu
Nr 231

z dnia 12 lutego 1946 r.

w sprawie sposobu zamknięcia ksiąg handlowych za rok operacyjny 1945 w przedsiębiorstwach państwowych i pod zarządem państwowym.

Celem sporządzenia zamknięć rachunkowych i sprawozdań za rok operacyjny 1945 w sposób jednolity, zarządzam co następuje:

§ 1.

Bilanse zamknięcia i rachunki wyników (rachunki strat i zysków) winny być sporządzone z uwzględnieniem: (a) zasad rachunkowości, (b) przepisów prawa i zarządzeń władz oraz (c) przepisów niniejszego okólnika.

§ 2.

Przed zamknięciem ksiąg handlowych i sporządzeniem bilansu oraz rachunku wyników powinny być wszystkie operacje, odnoszące się do ubiegłego okresu gospodarczego, rozliczone i zaksięgowane.

Wszystkie dochody okresu ubiegłego, chociażby niezrealizowane, oraz koszty, odnoszące się do tego okresu, chociażby niezapłacone, powinny być zaksięgowane.

Sumy pozabilansowe jak to: towary komisowe lub konsygnacyjne, gwarancje, należności i zobowiązania względne itp. powinny być przed zamknięciem ksiąg sprawdzone i należycie zaksięgowane.

Zarządza się jednocześnie, żeby Centralne Zarządy, Zjednoczenia, Centrale handlowe lub przedsiębiorstwa, najdalej w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego okólnika rozliczyły zalegające za okres 1945 r. operacje i przesłały rozliczenia odnośnym kontrahentom.

§ 3.

Sporządzone z natury na koniec roku spisy inwentarzowe majątku stałego oraz zapasów wszelkiego rodzaju winny być dokładnie sprawdzone i porównane ze stanem wynikającym z ksiąg handlowych.

Ujawnione różnice winny być zanalizowane oraz ustalone przyczyny ich powstania. W wypadku ujawnienia nadużyć lub złej woli należy dowody zabezpieczyć, powiadamiając niezwłocznie odnośne organy kontroli, celem wyciągnięcia konsekwencji w stosunku do osób ponoszących za ten stan odpowiedzialność.

Omawiane różnice powinny być uwidocznione w odpowiedni sposób w księgach handlowych.

§ 4.

Wszystkie salda figurujące na kontach osobowych, a wynikające z rozrachunku różnego rodzaju, powinny być w zasadzie potwierdzone w drodze korespondencji lub wyciągu.

Brak potwierdzenia zgodności rozrachunku i wynikającego z niego salda, nie wstrzymuje zamknięcia ksiąg handlowych.

§ 5.

Należności nieściągalne mają być z odpowiednim umotywowaniem odpisane na straty.

Należności sporne i wątpliwe nie mogą być odpisane na straty, lecz powinny być przeniesione na specjalne konta należności wątpliwych. Rezerw na ten cel tworzyć nie należy.

Pretensje oparte na dowodach (pokwitowania, potwierdzenia itp.) nawet jeśli istnieje poważna wątpliwość co do możliwości ich ściągnięcia nie powinny być odpisane, lecz przeniesione na konta należności wątpliwych.

§ 6.

Sumy wpłacone lub przekazane do Ministerstwa Przemysłu na poczet dochodów Skarbu Państwa, stanowią zaliczki na podatek dochodowy i odpisaniu nie ulegają. Nie ulegają spisaniu również i zaliczki, wpłacone do Kas Skarbowych na poczet podatku dochodowego za rok operacyjny 1945.

§ 7.

Przedmioty majątku stałego nabyte lub wytworzone przed objęciem przedsiębiorstwa przez Zarząd Państwowy, a przyjęte do bilansu otwarcia po cenach roku 1938, nie ulegają przerachowaniu i powinny być w wartościach książkowych wykazane w bilansie zamknięcia z zaznaczeniem „w-g cen 1938 r.“.

Przedmioty majątku stałego, wykonane lub nabyte w roku 1945 powinny być wykazane w bilansie zamknięcia w wartościach nabycia lub wytworzenia, jako osobne pozycje oznaczone „w-g cen 1945 r.“. W księgach handlowych obiekty majątku stałego, nabyte lub wytworzone w 1945 r. powinny być uwidocznione na osobnych kontach.

§ 8.

Zapasy, jak to surowce, półfabrykaty, wyroby gotowe, różne materiały, towary handlowe itp. oszacować należy do bilansu zamknięcia po cenach nabycia lub wytworzenia, w wypadku zaś gdyby ceny te wyższe były od obowiązujących cen urzędowych, oszacowanie następuje po cenach urzędowych. Przy wytworach własnych ceny urzędowe ulegają zmniejszeniu o sumy tych specjalnych kosztów sprzedaży, które powstają dopiero przy realizacji (np. prowizja na rzecz Central Zbytu lub Zjednoczeń, podatek obrotowy).

Niezużyte lub niezrealizowane zapasy, przyjęte do bilansu otwarcia po cenach 1938 r., oszacować należy do bilansu zamknięcia według obowiązujących urzędowych cen, po których przedmioty te lub zbliżone do nich mogą być nabyte ew. wytworzone. Zasada ta ma zastosowanie mimo, że ceny 1938 r. mogą być niższe od aktualnych cen urzędowych.

§ 9.

Zrealizowane lub zużyte do przerobu zapasy przyjęte do bilansu otwarcia mogą być rozchodowane w całości lub w części w wartościach nieprzekraczających cen urzędowych każdorazowo obowiązujących w okresie zużycia lub realizacji tych zapasów. Różnice powstające z tego tytułu na rachunkach zapasów przenieść należy na specjalne konto pod nazwą „Różnice z przeszacowania zapasów“.

Konto „Różnice z przeszacowania zapasów“ zamieścić należy w pasywach bilansu w grupie „Rezerw kapitałowych“.

§ 10.

Wszystkie koszty poniesione w związku z rewindykacją wywiezionego mienia, koszty usunięcia zniszczeń powstałych wskutek działań wojennych, koszty uruchomienia zakładów oraz koszty organizacji itp. koszty, które w istniejących przedmiotach majątku stałego nie stwarzają ulepszenia ani też powiększenia wartości, a dokonane zostały w celu zabezpieczenia lub uporządkowania przejętych zakładów i ich uruchomienia powinny być przed zamknięciem ksiąg handlowych ściśle ustalone i z kont wynikowych, o ile tam uprzednio zostały wpisane, winny być przeniesione na specjalne konta bilansowe (w klasie 0).

Wydatki te ulegają umorzeniu w okresie trzech lat, w trzech równych ratach, poczynając od roku operacyjnego 1946 metodą bezpośrednią.

§ 11.

Koszty odbudowy i remonty kapitalne, o ile kwoty na ten cel zostały zaksięgo-

wane na konta wynikowe, powinny być ściśle ustalone i przeniesione na odpowiednie rachunki w grupie kont majątku stałego, podlegając normalnym umorzeniom.

§ 12.

Wartość zużycia przedmiotów majątku stałego, przyjętego do bilansu otwarcia na podstawie cen z 1938 r. należy za okres 1945 r. obliczyć w sposób następujący:

(1) odpis rocznej raty, obliczonej w-g normalnych stawek od wartości majątku przyjętego po cenach 1938 r. powinien być zaksięgowany w sposób normalny na odpowiednie konta umorzenia wartości przedmiotów majątku stałego.

(2) Niezależnie od tego zezwala się na obciążenie rachunku wyników dodatkową amortyzacją w wysokości dziewięciokrotnej rocznej raty, obliczonej zgodnie z punktem 1. Odpisy te należy księgować na oddzielnych kontach oznaczonych nazwą:

„Dodatkowe umorzenia majątku przyjętego pg. cen 1938 r.".

Odpisy te w bilansie powinny być wykazywane w oddzielnych pozycjach.

§ 13.

Przedmioty majątku stałego nabyte lub wytworzone w roku operacyjnym 1945 należy umarzać w sposób normalny. Przepisy § 12 w stosunku do tych przedmiotów nie mają zastosowania.

Zaleca się prowadzenie oddzielnych kont odpisów na zużycie (amortyzacji) dla przedmiotów przyjętych pg. cen 1938 r. i dla przedmiotów nabytych lub wytworzonych w roku 1945 i w latach późniejszych.

§ 14.

Kwoty wydatkowane na robociznę lub zapłacenie administracji, składki ubezpieczalni, prąd, gaz, wodę i podatki oraz uregulowane zobowiązania dotyczące okresów przed przejęciem przedsiębiorstwa przez zarząd państwowy nie podlegają odpisaniu na straty i winny być przeniesione na specjalne konto „Rozrachunki z dawnym (i) właścicielem (ami)" w grupie różnych należności i zobowiązań krótkoterminowych.

Wpływy dotyczące okresu przed przejęciem przedsiębiorstwa przez Zarząd Państwowy winny być w analogiczny sposób wniesione na konto „Rozrachunki z dawnym (i) właścicielem (ami)".

W księdze inwentarzowej i bilansie konto to należy wykazać dwoma saldami, tj. w aktywach podając sumę wypłat dokonanych przez przedsiębiorstwo, w pasywach zaś sumę otrzymanych wpływów.

§ 15.

Bilans roczny winien być sporządzony według wzoru załączonego do instrukcji do jednolitego planu kont.

Rachunek wyników (r-k strat i zysków) w tych przedsiębiorstwach, w których układ dotychczasowy kont na to zezwala, winien być zestawiony według wzoru obowiązującego od 1946 r. (załącznik do instrukcji do jednolitego planu kont). W przedsiębiorstwach, w których zestawienie rachunku wyników wg. wspomnianego wzoru nastręczałoby trudności, rachunek ten sporządzić należy w sposób wynikający ze struktury księgowości.

Do rachunku wyników winny być załączone szczegółowe specyfikacje kosztów produkcji i ogólnych kosztów administracji i sprzedaży.

§ 16.

Bilanse roczne i rachunki wyników, wraz z odnośnymi specyfikacjami podpisane przez zarządcę i księgowego, sporządzone na podstawie dokonanego i wniesionego do ksiąg zamknięcia powinny być przesłane najdalej w terminie do dnia 1 maja 1946 r. w 2 egzemplarzach do Ministerstwa Przemysłu i po jednym egzemplarzu do właściwego Zjednoczenia i Centralnego Zarządu Przemysłu.

Doręczenie bilansów i rachunków wynikowych winno być dokonane w sposób następujący:

a) **W przemyśle podległym Centralnym Zarządom:**

przedsiębiorstwa składają cały materiał bilansowy w 4 egzemplarzach do Zjednoczeń, które 3 egzemplarze przesyłają Centralnemu Zarządowi, ten zaś z kolei 2 egzemplarze przekaże do Departamentu Finansowego Ministerstwa Przemysłu;

b) **w przemyśle podległym Departamentowi Przemysłu Miejscowego:**

przedsiębiorstwa składają cały materiał bilansowy w 4 egzemplarzach do miejscowych Dyrekcji Przemysłu Miejscowego, które 3 egzemplarze przesyłają do Departamentu Przemysłu Miejscowego, skąd 2 egzemplarze odesłane zostaną do Departamentu Finansowego Ministerstwa Przemysłu.

Minister Przemysłu:

(—) **H. Minc.**

Okólnik Ministra Przemysłu
Nr 232

z dnia 12 lutego 1946 r.
w sprawie zwalczania przestępstw urzędniczych.

W zgodnym wysiłku całego społeczeństwa, zmierzającym do zwalczania przestępstw szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa, a w szczególności celem wytępienia korupcji i łapownictwa:

— w myśl okólników Ob. Prezesa Rady Ministrów Nr. 48 z dnia 4. IX. 1945 r. i Nr. 5 z dnia 22. 1. 1946 r., zarządzam bezwzględne i ścisłe przestrzeganie w ramach podległego mi resortu:

1) by władze (Urzędy, instytucje) dowiedziawszy się o popełnieniu przez funkcjonariusza służby prawno-publicznej (państwowej, samorządowej, przedsiębiorstw państwowych) przestępstwa, ściganego z urzędu, w ciągu 24 godzin po wstępnym zbadaniu sprawy, zawiadamiały o nim prokuratora, niezależnie od dochodzeń dyscyplinarnych, przy czym ocena istoty wypadku i istniejących dowodów zależy w postępowaniu sądowym wyłącznie od prokuratora, władze zaś mają obowiązek zapewnienia prokuratorom rzeczywistej współpracy przy ściganiu przestępstw urzędniczych;

2) pociąganie do odpowiedzialności karno-sądowej, lub dyscyplinarnej, zależnie od winy, kierowników władz (urzędów, instytucji), którzy tego obowiązku nie dopełnią w terminie, albo zaniechają dopełnienia wogóle;

3) pociąganie do odpowiedzialności karnej, lub dyscyplinarnej, zależnie od winy, bezpośrednio przełożonego oraz urzędników, do obowiązku których należało sprawowanie kontroli nad czynnościami funkcjonariusza, który dopuścił się nadużyć;

4) by kierownicy podległych mi urzędów, władz i instytucyj współdziałali w ściganiu przestępstw z Biurem Kontroli przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej, oraz z Komisją Specjalną do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym, powołana do życia dekretem z dnia 16. XI. 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 302);

5) podanie do wiadomości funkcjonariuszom służby publicznej (państwowej, samorządowej, przedsiębiorstw państwowych) Okólnika Ministra Sprawiedliwości z dnia 3. VIII. 1945 r. Nr. 36, załączonego w odpisie.

Zwracam uwagę, że niedopełnienie obowiązku z art. 242 Kod. Post. Karnego (zawiadamianie właściwej władzy o przestępstwach ściganych z urzędu) stanowi przestępstwo zagrożone surową karą przewidzianą w art. 286 Kod. Karnego.

Jednocześnie podkreślam, że przestępstwa urzędnicze z art. 286 § 1 i § 2, oraz z art. 290 Kod. Karnego (przekroczenie władzy, lub niedopełnienie obowiązku, sprzedajność urzędnika) podlegają na mocy art. 1 ust. 6 Dekretu z dnia 16. XI. 1945 r. o postępowaniu doraźnym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 301) postępowaniu doraźnemu, a odpowiedzialności karnej, przewidzianej dla urzędników ulegają oprócz osób wymienionych w art. 292 Kod. Karnego, — nadto funkcjonariusze przedsiębiorstw państwowych, lub samorządowych, albo działających z udziałem finansowym Państwa lub samorządu, albo znajdujących się pod zarządem państwowym lub samorządowym, wreszcie organizacyj, mających zlecone czynności w zakresie zarządu państwowego lub samorządowego (art. 30 Dekretu z dnia 16. XI. 1945 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 300).

Minister Przemysłu:

(—) **H. Minc.**

Załącznik do okólnika Ministra Przemysłu Nr. 232 z dnia 12. II. 1946 r.

„Rzeczpospolita Polska Ministerstwo Sprawiedliwości Nr. M-118/45. Okólnik Nr. 36.

Do

Ob. Ob. Prezesów i Prokuratorów Sądów Apelacyjnych i Okręgowych, oraz Sędziów sprawujących kierownictwo Sądów Grodzkich.

Wobec stwierdzonego na ostatnim zjeździe Prezesów i Prokuratorów Sądów Apelacyjnych i Specjalnych Sądów Karnych wzrostu przestępstw urzędniczych i służbowych, polecam dla skutecznego ich zwalczania:

1) przyśpieszyć postępowanie i zaostrzyć represje w sprawach o przestępstwa urzędnicze i służbowe (kradzieże, defraudacje, łapownictwo, t. zw. szabrownictwo itp.);

2) zwrócić szczególną uwagę na przestępstwa urzędnicze i służbowe w dziedzinie aprowizacji, transportu i przydziału mieszkań (Komisje Mieszkaniowe), stosując ostrzejsze środki zapobiegawcze (areszt, wysokie kaucje);

3) przyśpieszyć i zaostrzyć represje karne (jak najwyższe grzywny) przeciwko spekulantom;

4) ułatwiać pracę Biura Kontroli przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej przez stosowanie na jego wniosek, jako środka zapobiegawczego aresztu podejrzanego, w celu uniemożliwienia zatarcia śladów przestępstwa.

Minister Sprawiedliwości:
(—) H. Świątkowski".

Okólnik Ministra Przemysłu Nr 233

z dnia 20 lutego 1946 r. w sprawie przyjmowania do służby państwowej osób, które w czasie okupacji zadeklarowały przynależność do narodowości uprzywilejowanej.

(Nr. 17—8/1).

Do wszystkich Obywateli Ministrów w Warszawie.

W związku z wysuniętymi przez niektóre władze i urzędy wątpliwościami odnośnie zatrudnienia w służbie państwowej osób, które w czasie okupacji zadeklarowały swą przynależność do jednej z uprzywilejowanych grup narodowościowych, wyjaśniam co następuje:

Do grupy uprzywilejowanych zaliczane były 2 kategorie obywateli polskich:

1) osoby z niektórych mniejszości narodowych, które również przed wojną zachowały odrębność narodową (np. narodowość ukraińską, litewską).

2) Polacy, którzy najczęściej ze względów korzyści osobistej podawali się za przynależnych do innej narodowości w oparciu o rzeczywiste lub fikcyjne pochodzenie obce, dopuszczając się tym zaprzaństwa narodowego i zdrady Narodu.

Jeśli chodzi o pierwszą kategorię, przyjąć należy, iż osoby te, jako nie należące do społeczeństwa polskiego, a mające prawo na podstawie art. 109 Konstytucji do zachowania swej odrębności narodowej, wprawdzie nie podlegają za samo zadeklarowanie swojej odrębności narodowej ściganiu sądowo-karnemu, ani też dla nich nie jest przewidziana rehabilitacja unormowana w Ustawie z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 96), to jednak, z uwagi na wybitnie prohitlerowskie nastawienie tych grup narodowych w ich przytłaczającej większości, zatrudnianie osób, które zadeklarowały swoją przynależność do takiej grupy, jest dopuszczalne tylko wyjątkowo i to po skrupulatnym skontrolowaniu zachowania się petenta podczas okupacji z punktu widzenia jego lojalności wobec Państwa i Narodu Polskiego.

Jeśli chodzi o drugą kategorię, odróżnić należy tereny Polski przymusowo wcielone do Rzeszy niemieckiej, od obszarów t. zw. Generalnej Gubernii i województwa białostockiego.

Osoby, zamieszkałe podczas okupacji na terenach wcielonych do Rzeszy i zaliczone do jednej z grup uprzywilejowanych przez okupanta posiadają możność rehabilitacji, t. j. udowodnienia, że wpis na listę niepolską nastąpił wbrew woli pod przymusem, a petent wykazał swym postępowaniem polską odrębność narodową. Przyjmowanie tych osób do służby państwowej po ich zrehabilitowaniu w zasadzie nie nasuwa zastrzeżeń.

Natomiast Polacy z t. zw. Generalnej Gubernii i województwa białostockiego, którzy podczas okupacji zaliczeni zostali do jednej z grup uprzywilejowanych, nie mogą się rehabilitować, gdyż ani dekret z 4. XI. 1944 r. o środkach zabezpieczających w stosunku do zdrajców Narodu (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 54), ani cytowana Ustawa z 6. V. 1945 r., rehabilitacji dla nich nie przewidują. Uznać zatem należy, że wciągnięcie na listę narodowości uprzywilejowanej na terenie Polski centralnej nie następowało wbrew woli, ani pod przymusem. Polacy, którzy zgłaszali przynależność do grupy uprzywilejowanej, winni być uważani za zdrajców Narodu. Stanowisko to zajął Sąd Najwyższy w uchwale całej Izby Karnej z 2. VI. 1945 r. Nr. K. 11-45, wyjaśniając, że zgłoszenie przez osoby narodowości polskiej przynależności do grupy uprzywilejowanej stanowi przestępstwo z art. 100 Kodeksu Karnego. Osoby takie nie mogą być w żadnym wypadku przyjmowane do służby państwowej.

Prezes Rady Ministrów:
(—) **E. Osóbka-Morawski.**

SPRAWOZDANIE

Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie o sytuacji gospodarczej za czas od 1 września do 31 grudnia 1945 r.

(obejmujące także istotne momenty z okresu od 1. I. do 15. II. 1946 r.).

I. Ogólna ocena.

Właściwy okres sprawozdawczy cechowało niejakie ożywienie, które na niektórych odcinkach, zwłaszcza w przemyśle, zaczęło występować już w miesiącach letnich a w jesieni objęło po części i handel legalny, nieco poprawiając jego sytuację w stosunku do handlu nielegalnego, która w lecie była szczególnie niekorzystna. Ożywienie to nastąpiło na ponownej fali zwyżki cen, która — jak zresztą było oczekiwane — od października zluzowała poprzednią przeszło półroczną stałą tendencję zniżkową.

Obroty legalne wykazały niejaki wzrost — nie tylko w wartościach pieniężnych, co wynikło w pewnej mierze także ze zwyżki cen, lecz również i w ilościach towarów. Natomiast obroty nielegalne nieco się cofnęły a zasięg ich doznał pewnego ograniczenia.

Taki na ogół stan rzeczy trwał do świąt Bożego Narodzenia, poczem wystąpiło osłabienie obrotów, trwające do tej pory — z wyjątkiem głównych towarów spożywczych, w których obawa niedostatku przednówkowego wywołuje obecnie czynienie większych zapasów domowych.

Produkcja przemysłowa zarówno państwowa jak i prywatna powoli dźwiga się w górę. W związku z tym procesem, wiążącym środki pieniężne, łącznie z rozpoczętym stopniowym ograniczaniem akcji kredytowej na rzecz przemysłu rozpoczęła się ciasnota pieniężna w przeciwieństwie do początku jesieni. Ciasnota ta trwa do tej pory wskutek silniejszego niż poprzednio hamowania wydatków budżetowych, dalej stosowanego ograniczania państwowej akcji kredytowej, oraz — w związku z tym — skutecznego hamowania wzrostu emisji banknotów.

Nie ulega wątpliwości, że w listopadzie osiągnęliśmy były punkt szczytowy ożywienia w tym sezonie zimowym. Na najbliższe miesiące można przewidywać dalsze i to może znaczne zaostrzenie się ciasnoty pieniądza a to w związku z nowymi pociągnięciami deflacyjnymi państwa (usprawnianie się wymiarów podatkowych, emisja banknotów skarbowych, rozpisanie pożyczki „odbudowy") przyczem zapewne i akcja kredytowa będzie stopniowo stawała się jeszcze bardziej umiarkowana. W pewnych gałęziach przemysłu występuje coraz silniej brak surowców i innych środków produkcji, zwłaszcza obcego pochodzenia — a to ostatnie w związku z tym, że **handel zagraniczny poza stosunkowo dotąd ograniczonym odcinkiem ściśle państwowym nie mógł ruszyć z miejsca.**

Rozwarcie nożyc między cenami a zarobkami, które to nożyce w lecie i z początkiem jesieni dość szybko dążyły do pozycji zamkniętej, ostatnio znów wzrasta, co grozi nową zwyżką płac i wzrostem deficytów w budżetach publicznych oraz w budżetach przedsiębiorstw państwowych.

Nieunikniona powojenna deficytowość naszej produkcji rolniczej, której ilościowe skutki w zakresie aprowizacji dotąd jeszcze niezbyt dotkliwie występują — acz już poczynają się zaznaczać — będzie musiała w zbliżających się już miesiącach wiosennych spowodować znacznie poważniejsze niż dotąd trudności aprowizacyjne i na odcinku dynamiki cen w dużej mierze paraliżować energiczne deflacyjne zabiegi rządu — o ile rozmiary dowozów UNRA nie odtworzą bodaj przybliżonej równowagi między podażą a koniecznym popytem, na co nie można w tej chwili liczyć.

W Polsce rok 1945 przeszedł pod względem aprowizacyjnym ciężko, ale nie najgorzej, w każdym razie mniej źle niż w wielu innych państwach Europy. Mogło być o wiele gorzej niż było i z początkiem roku 1945 były poważne dane ku temu, by tego się obawiać. Być może zatem, że podobnym do roku 1945 będzie obraz kształtowania się naszej sytuacji gospodarczej w roku 1946 i że uzasadnio-

ny w skali światowej czy europejskiej pesymizm okaże się w odniesieniu do Polski zbyt skrajnym.

Niemniej jednak nie wolno nam się łudzić ani opierać się na niesprawdzonych lub niedających się sprawdzić przesłankach. Z całokształtu warunków gospodarczych wynika, że w roku 1946 będziemy mieli do pokonania jeszcze bardzo poważne trudności aprowizacyjne, finansowe i produkcyjne, które jeśli nie cofną wstecz dotychczasowego dźwigania się naszego gospodarstwa z poziomu wojenno-okupacyjnego w zwyż, to w każdym razie będą silnie hamowały dalszy rozwój tego dodatniego procesu.

Stosunki komunikacyjne, tak olbrzymią rolę odgrywające w dziedzinie odbudowy gospodarczej Polski, bardzo powoli, ale jednak doznają poprawy. Rok 1946 zapowiada się pod tym względem lepiej — zwłaszcza w związku z danymi, które posiadamy co do możliwości uzupełnienia taboru kolejowego.

Pod koniec okresu sprawozdawczego doniosłe zmiany, względnie aspekty przyniosły: ustawa o nacjonalizacji przemysłu wielkiego i średniego,, ustawa o popieraniu incjatywy prywatnej oraz rozbudowa państwowego aparatu handlowego. Petryfikuje się dotychczasową dwutorowość gospodarstwa w przemyśle i handlu z dużą przewagą czynnika uspołecznionego nad prywatnym — przyrzeka się nienaruszalność własności oraz poparcie czynnika prywatnego w pozostawionych mu domenach.

Trzeba obecnie wyczekać, jaki efekt częściowo uzdrawiający, hamujący zwyżkę cen lub nawet obniżający ich poziom da rozpoczynająca się teraz nowa faza deflacyjnej polityki Rządu, dążącej do „sterylizacji“ rynku, do zdjęcia z niego możliwie dużej części dodatkowej siły nabywczej pieniądza, spowodowanej przez nieuniknioną dotąd inflację skarbową. Środkami tej polityki mają być głównie: dalsze restrykcje kredytowe, przyciąganie śruby podatkowej, pierwsza emisja biletów skarbowych na miliard złotych, w końcu pożyczka odbudowy — przy akompaniamencie zwiększonej podaży wyrobów przemysłu państwowego, oraz przywozów UNRRA po względnie niskich cenach. W jakim stopniu to wszystko da się wykonać, da się wyzyskać wobec niedostatecznej egzekutywy, czy środki te będą działały w praktyce dość silnie, by przezwyciężyć elementarną przyczynę zwyżkę cen, tj. niedostatek aprowizacyjny oraz „psychozę zaufania walutowego“, trudno z góry przewidzieć. Pokaże to praktyka, a więc najbliższa przyszłość.

C. d. n.

Zarządzenie Ministra Aprowizacji i Handlu

z dnia 13 lutego 1946 r. w sprawie przydziału artykułów włókienniczych i obuwia.

Na podstawie art. 3 pkt. 2 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. Ust. R. P. Nr. 30, poz. 200) zarządza się co następuje:

§ 1.

Wprowadza się z dniem 1 kwietnia 1946 r. na terenie całego Państwa karty odzieżowe dla posiadaczy kart żywnościowych I. kategorii.

§ 2.

Karta odzieżowa zawiera punkty, będące podstawą obliczania wydawanych wyrobów (zał. Nr. 1).

§ 3.

Ustala się normy przydziału w sposób następujący:

1) na okres 1 i pół roku:

a) wełny płaszczowej, ubraniowej, sukienkowej lub gotowych wyrobów z tegoż materiału w ilości 3 m = 42 punktów;

2) na okres 1 roku:

a) bawełny lub artykułów bawełnianych w ilości (poj. szerokości 70 cm) 8 m = 56 pkt.;

b) wyrobów dziewiarsko - pończoszniczych w ilości 4 szt. = 46 pkt.;

c) obuwia skórzanego 1 para = 30 pkt.

3) Osoby, które otrzymały obuwie brezentowe mają prawo otrzymać w następnym kwartale za 20 punktów artykuły bawełniane lub dziane.

4) Jeżeli przydzielone towary nie wyczerpują ilości punktów podanych w poprzednich ustępach niniejszego paragrafu, uprawniony otrzyma równowartość niewyzyskanej ilości punktów w towarach będących na składzie (zał. Nr. 1).

5) Posiadacze kart odzieżowych mogą zamiast przyznanej im odzieży otrzymać odzież dziecinną o ile takowa znajduje się na składzie z tym, iż oblicza się ją jako połowę punktów za odzież dla dorosłych.

§ 4.

Wydziały aprowizacji i handlu urzędów wojewódzkich podadzą w drodze obwieszczenia do publicznej wiadomości:

a) technikę rozdziału,

b) dokładną charakterystykę grup towarów rozdzielanych w danym okręgu,

c) terminy i punkty rozdziału.

§ 5.

Nad całokształtem akcji rozdzielczej czuwa Ministerstwo Aprowizacji i Handlu przy współudziale Centralnej Komisji Związków Zawodowych.

§ 6.

Wydziały aprowizacji i handlu urzędów wojewódzkich mają obowiązek kontroli akcji rozdzielczej, stwierdzenia identyczności towarów w magazynach z nadesłanymi próbkami i wydawanymi towarami oraz powoływania do współpracy przy kontroli delegatów, wyznaczonych przez Okręgowe Komisje Związków Zawodowych.

§ 7.

1. Urzędy, instytucje i zakłady pracy, zatrudniający powyżej 50 pracowników, winny odbierać należne im przydziały dla swoich pracowników z magazynów hurtowych (oddział w „Społem“), zaś zatrudniające poniżej 50 pracowników odbierają przydziały z detalicznych punktów rozdzielczych.

2. Dla odbioru artykułów instytucje sporządzają poświadczone wykazy pracowników, do których załączają karty odzieżowe.

§ 8.

Rozprowadzenie artykułów włókienniczych i obuwia powierza się Związkowi Gospodarczemu Spółdzielni R. P. „Społem“ poprzez jego okręgi, powiatowe spółdzielnie rolniczo-handlowe, spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej oraz inne spółdzielnie, znajdujące się na danym terenie.

§ 9.

Związek Gospodarczy Spółdzielni R. P. „Społem“ do cen płaconych rachunków dolicza wyłącznie prowizję, która zostanie ustalona oddzielnie.

§ 10.

Do czasu rozprowadzenia kart odzieżowych wydziały aprowizacji i handlu urzędów wojewódzkich otrzymują zwolnienia na towary z tym, iż tryb zwolnień ustali odrębna instrukcja.

Ilości przyznane należy rozdzielić między posiadaczy kart żywnościowych I kategorii na terenie danego województwa, odnotowując ilość wydanych punktów według załącznika Nr. 1.

W tych samych okręgach, a przynajmniej powiatach, należy wydawać towary tych samych rodzai (grup punktowych) przy uwzględnieniu przepisów §§ 4 i 6 niniejszego zarządzenia.

Akcję powyższą należy bezwzględnie zakończyć do 1 kwietnia 1946 r.

§ 11.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Aprowizacji i Handlu:

(—) **Dr. Jerzy Sztachelski.**

Załącznik Nr. 1 do Zarządzenia Ministra Aprowizacji i Handlu z dn. 13. II. 1946 r.

LISTA PUNKTOWA NA TOWARY WŁÓKIENNICZE I OBUWIE.

Tkaniny, wyroby dziewiarskie i bawełniane, z włókien sztucznych, lnu, jedwabiu sztucznego, z zawartością wełny poniżej 20 proc.

	punkty
tkaniny szer. 70 cm	7
za każde następne 10 cm	1
koszule męskie z rękawami	21
koszule męskie bez rękawów	14
kalesony długie	10
kalesony krótkie	7
komplety damskie	21
koszule nocne męskie i damskie	21
ubrania, również robocze	35
suknie damskie	28
bluzka	10
spódnica	7
swetry	7
pończochy męskie i damskie	4
skarpetki	2
chustki na głowę	5
ręczniki	8
rękawiczki	1
chusteczki do nosa	1
szelki	1
koce	14

Tkaniny i wyroby wełniane o zawartości wełny od 20 proc. do 50 proc.

	punkty wełniane	punkty bawełniane wzgl. dziewiarskie
Tkaniny	14	—
Ubrania męskie i damskie	42	28
Palta męskie i damskie	42	21
Marynarki	21	21
Spodnie	18	7
Spódnice	14	—
Suknie wełniane	28	—
Swetry	—	14
Skarpetki	—	4
Pończochy	—	6
Koce	28	—

Obuwie.

Obuwie skórzane	30 punktów
Obuwie brezentowe	10 punktów

Niewymienione na liście powyższej artykuły należy obliczać w punktach odpowiednio do zużytych na ich wyrób ilości metrów materiału i rodzaju włókna.

Dla tkanin czysto wełnianych będzie ustalona punktacja z chwilą przejścia fabryk na wyrób tego rodzaju tkanin.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 20 stycznia 1946 r. w sprawie obowiązku wpłacania zaliczek na podatek dochodowy.

Na podstawie art. 24 dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 2, poz. 14) zarządzam, co następuje:

§ 1. Podatnicy podatku dochodowego, podlegający opodatkowaniu według przepisów Działu II dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 2, poz. 14), obowiązani są do wpłacania w ciągu roku podatkowego zaliczek miesięcznych na podatek.

§ 2. 1. Za podstawę do ustalenia wysokości zaliczki służy prowizorycznie obliczony dochód osiągnięty w miesiącu ubiegłym.

2. U podatników prowadzących księgi handlowe dochód prowizoryczny, o którym mowa w ust. 1, może być w razie trudności określony na podstawie przychodu (obrotu) wynikającego z tych ksiąg przy zastosowaniu norm szacunkowych. Podatnikowi, który uiścił zaliczkę obliczoną w ten sposób, służy prawo żądania zarachowania sumy nadpłaconej na poczet następnych zaliczek, jeżeli sporządzony przez niego i sprawdzony przez władzę podatkową bilans okresowy wykazuje, że zaliczki pobrane przekraczają kwotę zaliczki wynikającej z tego bilansu. Jeżeliby jednak z bilansu okresowego wynikało, że zaliczki wymierzono w kwocie niższej od kwoty, jaka by wypadała z bilansu okresowego, służy władzy podatkowej prawo żądania dodatkowej wpłaty. Jeżeli przedsiębiorstwo należy do kategoryj przedsiębiorstw sezonowych lub też do kategoryj przedsiębiorstw, w których obroty ulegają szczególnemu nasileniu w pewnych porach roku, władza podatkowa powinna te okoliczności wziąć pod uwagę przy ustalaniu wysokości zaliczki, odpowiednio ją obniżając lub podwyższając.

§ 3. 1. Do dochodu ustalonego w myśl § 2 stosuje się stopę podatku odpowiadającą temu dochodowi, obliczonemu w stosunku rocznym.

2. Jeżeli źródło przychodów powstało w ciągu roku podatkowego, za podstawę do ustalenia stopy podatku służy dochód obliczony w stosunku do okresu od powstania źródła przychodów do końca roku podatkowego.

3. Jeżeli z uwagi na charakter sezonowy źródła przychodów z góry przewiduje się, że osiąganie przychodów z tego źródła nie będzie trwało dłużej niż sześć miesięcy w roku, dla ustalenia stopy podatku przyjmuje się dochód obliczony w stosunku półrocznym.

§ 4. U osób, które przybyły do Rzeczypospolitej na pobyt czasowy z góry określony co do czasu trwania, nie przekraczający jednak sześciu miesięcy, w celu wykonywania przedsiębiorstwa, zajęcia zawodowego lub jakiegokolwiek innego zatrudnienia zarobkowego, za podstawę do ustalenia zaliczki służy:

a) za pierwszy miesiąc wykonywania tych czynności dochód osiągnięty w tym miesiącu przy zastosowaniu do niego stopy podatku, odpowiadającej temu dochodowi obliczonemu w stosunku rocznym;

b) za następne miesiące suma dochodów osiągniętych w poszczególnych miesiącach od początku wykonywania czynności przy zastosowaniu do niej stopy podatku odpowiadającej tej sumie obliczonej w stosunku rocznym i po potrąceniu należnych do tego czasu zaliczek.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 20 stycznia 1946 r. o poborze podatku obrotowego w formie ryczałtu.

Na podstawie art. 20 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr. 3, poz. 23) zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Podatkowi obrotowemu w formie ryczałtu podlegają świadczenia wykonywane:

a) przez osoby, trudniące się handlem na targach, w halach targowych i tym podobnych miejscach sprzedaży oraz na ulicach, placach i podwórzach, bez posiadania w tym celu stałych miejsc sprzedaży;

b) przez osoby, trudniące się handlem obnośnym i domokrążnym;

c) przez osoby, trudniące się handlem wymienionym pod lit. a) rozwoźnie, tj. z wozów, wózków, łodzi, rowerów itp.;

d) przez wędrownych lub ulicznych portrecistów i fotografów;

e) przez osoby, trudniące się handlem końmi, bydłem, trzodą chlewną lub owcami i baranami;

f) przez osoby, trudniące się furmaństwem.

2. Nie podlegają podatkowi obrotowemu w formie ryczałtu świadczenia wykonywane przez podatników prowadzących księgi handlowe.

3. Za stałe miejsce sprzedaży w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się jedno lub kilka zamkniętych lub otwartych pomieszczeń, jak stragany, budki, stoiska itp., jeżeli pozostają na jednym i tym samym miejscu.

§ 2. Podatkowi w formie ryczałtu nie podlega dostawa do mieszkań spożywcom produktów spożywczych, wykonywana osobiście bez obcej pomocy i bez używania własnych lub wynajętych środków lokomocji (wozów, wózków itp.) oraz uliczna sprzedaż gazet.

§ 3. 1. Zryczałtowany podatek obrotowy wynosi dziennie:

a) od osób wymienionych w § 1 ust. 1 lit. a) . . . . . . 25 zł

b) od osób wymienionych w § 1 ust. 1 lit. b) . . . . . . 15 zł

c) od osób wymienionych w § 1 ust. 1 lit. c) przy handlu z wozu 50 zł, w innych przypadkach . . 30 zł

d) od osób wymienionych w § 1 ust. 1 lit. d) . . . . . . 25 zł

e) od osób wymienionych w § 1 ust. 1 lit. e) od jednej sztuki wystawionej na sprzedaż przy handlu końmi, bydłem lub trzodą chlewną . . . . 100 zł; od jednej sztuki wystawionej na sprzedaż przy handlu owcami i baranami . . . . 20 zł

f) od osób wymienionych w § 1 ust. 1 lit. f) od każdego wozu jednokonnego . . . . . 50 zł; od każdego wozu parokonnego . . . . 80 zł

2. Określone w ust. 1 stawki zryczałtowanego podatku obrotowego obniża się:

o 5% przy wpłacaniu podatku z góry za tydzień,

o 10% przy wpłacaniu podatku z góry za miesiąc,

o 20% przy wpłacaniu podatku z góry za kwartał.

3. Określone w ut. 1 i 2 stawki zryczałtowanego podatku obrotowego obejmują również należność za kartę rejestracyjną.

§ 4. 1. Podatek pobiera się za każdy dzień, w którym są wykonywane świadczenia podlegające podatkowi (§ 1).

2. Obowiązek opłacania podatku powstaje z dniem rozpoczęcia wykonywania świadczeń podlegających podatkowi.

3. Obowiązek opłacania podatku ustaje z dniem zaniechania wykonywania świadczeń podlegających podatkowi.

§ 5. 1. Podatek płatny jest codziennie lub z góry za tydzień, miesiąc albo kwartał w najbliższym od miejsca wykonywania świadczeń urzędzie skarbowym lub do rąk upoważnionego funkcjonariusza urzędu skarbowego za pokwitowaniem.

2. Na żądanie podatnika funkcjonariusz, upoważniony do pobierania podatku, ma obowiązek okazać legitymację służbową oraz upoważnienie urzędu skarbowego do pobierania podatku.

3. Od zaległości w podatku nie pobiera się dodatków za zwłokę.

§ 6. Osoby wymienione w § 1 mogą być pociągnięte do opłacania podatku obrotowego na zasadach ogólnych na podstawie decyzji właściwego urzędu skarbowego za cały rok podatkowy, w którym decyzja została wydana i podatnikowi doręczona. Pociągnięcie do obowiązku opłacania podatku obrotowego na zasadach ogólnych powoduje obowiązek nabycia właściwej karty rejestracyjnej (art. 6—14 dekretu o podatku obrotowym) w ciągu dni trzech, licząc od dnia doręczenia decyzji. Kwoty wpłacone za dany rok podatkowy tytułem zryczałtowanego podatku obrotowego zalicza się na podatek obrotowy na tenże rok.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem pierwszym miesiąca następującego po dniu ogłoszenia.

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski.

§ 5. Podatnicy obowiązani są obliczać dochód za każdy miesiąc i wpłacać zaliczki miesięczne bez wezwania władzy podatkowej w terminie do dnia 15 następnego miesiąca, składając równocześnie właściwej władzy podatkowej deklarację według ustalonego wzoru.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie do dochodów osiągniętych od dnia 1 stycznia 1946 r.

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 20 stycznia 1946 r.

w sprawie obowiązku wpłacania zaliczek na podatek obrotowy.

Na podstawie art. 18 dekretu o podatku obrotowym z dnia 21 grudnia 1945 r. (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr. 3, poz. 23) zarządzam, co następuje:

§ 1. Podatnicy podatku obrotowego obowiązani są do wpłacania w ciągu roku podatkowego zaliczek miesięcznych na podatek.

§ 2. Za podstawę do ustalenia wysokości zaliczki służy obrót, osiągnięty w miesiącu ubiegłym.

§ 3. Zaliczkę oblicza się w wysokości podatku, przypadającego od ustalonego w myśl § 2 obrotu.

§ 4. Podatnicy obowiązani są obliczać obrót za każdy miesiąc i wpłacać zaliczki miesięczne bez wezwania władzy podatkowej w terminie do dnia 15 następnego miesiąca, składając równocześnie właściwej władzy podatkowej deklarację według ustalonego wzoru.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie do obrotów, osiągniętych od dnia 1 stycznia 1946 r.

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski.

O marnotrawstwie.

Nikt spośród ludzi normalnych nie wyrzuca ni stąd ni z owąd pieniędzy do rynsztoka. Tymczasem sytuacja na wielu zakładach przemysłowych przypomina właśnie takie wyrzucanie pieniędzy. Chcemy tu wskazać najpospolitsze przyczyny strat, nieraz pozornie nieważne, a w sumie stanowiące bardzo poważną pozycję.

W wyszukiwaniu elementów powodujących straty i ich usuwaniu muszą zgodnie współpracować tak Kierownictwo Zakładu, jak i Rady Zakładowe oraz Organa Nadrzędne.

Zacznijmy od surowców. Nieregularny dopływ surowca dezorganizuje zakład, powstają przestoje. W dzisiejszych warunkach powojennych trudno jest z góry przewidzieć ze 100% pewnością kiedy i w jakich partiach surowiec się otrzyma. Przy racjonalnym jednak i przewidującym planowaniu można w dużej mierze zapobiec tego rodzaju stratom. Przy magazynowaniu surowca i wydawaniu go również często powstają straty, które stosunkowo łatwo dadzą się usunąć. Właśnie dziś staranna i oszczędna polityka surowcowa jest konieczna.

Olbrzymie straty, bo dochodzące do 30% czasu roboczego wynikają z braku wewnętrznej organizacji zakładu. Każdy pracownik musi mieć dokładny rozkład czy plan swych prac. Nawet w tych zakładach, gdzie wprowadzone są karty prac i karty przebiegu poszczególnych operacji, jakże często się zdarza, że pracownik czeka na pracę. Oddziałowi czy brygadierzy przydzielają pracę indywidualnie, od wypadku do wypadku. Jedni pracownicy są zawaleni robotą, podczas gdy inni marnują czas. Specjalnie duże straty powstają w przedsiębiorstwach o różnorodnej produkcji, gdzie pracownik jest często przerzucany do różnych robót. Zaprowadzenie kart pracy i kart przebiegu operacyjnego jest rzeczą podstawową, jak również kontrola wydajności poszczególnych pracowników i oddziałów.

Nie ma takiego zakładu gdzieby nie można było wprowadzić pewnych ulepszeń i zmian. Trzeba zerwać z tradycją, że tak było zawsze. Sztywne, przestarzałe formy należy odrzucić, wszędzie można proces produkcyjny uwspółcześnić i zracjonalizować.

Odpowiednie szkolenie pracowników zapobiega niskiej wydajności. Nie można zaniedbać żadnej okazji zwiększenia zasobu wiedzy i nabrania wprawy przez pracowników. Nastawienie pracowników do akcji zwiększania wydajności pracy jest dość często negatywne. Zwiększanie wydajności uważane jest za ukrytą chęć obniżenia zarobków itp. Potrzebne tu jest zgodne działanie ze Związkami Zawodowymi. Umiejętne zainteresowanie pracownika jego pracą, zaszczepienie w nim ambicji zawodowej, współzawodnictwa w pracy daje bardzo piękne rezultaty.

Prawie nigdzie nie zwraca się głębszej uwagi na przyczyny wywołujące odpływ pracowników. Opinia ogólna jest taka, że robotnik zmienia miejsce pracy jedynie dla lepszej płacy. Tymczasem tak nie jest. Znanym nam jest wypadek, gdy pewne przedsiębiorstwo w okresie zimowym utraciło swych najlepszych pracowników. Według relacji kierownictwa mieli oni otrzymać lepsze płace w Krakowie. W rzeczywistości na 7 tylko 2 uzyskało w nowym miejscu pracy lepsze finansowo warunki i to o 20%. Prawdziwa przyczyna leżała gdzie indziej, i były nią same warunki pracy w okresie zimowym oraz stosunek kierownictwa do robotnika i jego potrzeb. Mianowicie zaniedbano zabezpieczenia od chłodu tak hali maszynowej jak i urządzeń sanitarnych. Dodajmy że zabezpieczenia te nie wymagały większego wkładu i mogły być wykonane we własnym zakresie. Przypuszczalna strata poniesiona przez ów zakład była w sumie pięciokrotnie wyższa od kosztów ew. zabezpieczenia budynku.

Jest rzeczą ogólnie wiadomą i nie wymagającą wyjaśnień, że strajki nie poprawiają rentowności zakładu. Natomiast zupełnie nie bierze się pod uwagę tego, że każdy zatarg i ferment na terenie zakładu w swoim przebiegu wpływa hamująco na proces produkcyjny i indywidualną wydajność pracy. Rozżalony czy zagniewany pracownik wykonuje swoją pracę o wiele gorzej niż normalnie.

Zdarza się też że pracownicy świadomie obniżają wydajność swej pracy. Przyczyny są różne. Czasami źle rozumiana koleżeńskość, zabezpieczenie sobie pracy na nieco dłuższy okres (ma to miejsce zwłaszcza w przemysłach o produkcji sezonowej) itp.

Tu znowu z jednej strony muszą ingerować Związki Zawodowe, z drugiej zaś strony zapobiega temu normalizacja pracy i właściwie ustalone premiowanie.

Dalej źródłem strat są urządzenia i maszyny stojące bezczynnie lub tylko częściowo używane. Ich konserwacja i amortyzacja bywa dość kosztowna.

Najlepszym sprawdzianem do usuwania błędów w przemyśle jest zawsze kontrola kosztów własnych. Niestety, nie wszędzie i nie zawsze koszta własne są realnie ustalane i kontrolowane. Obowiązkiem kierownictwa jest stała kontrola wszystkich wydatków, wykrywanie źródeł strat i możności poprawy sytuacji. Bez tego nie da się wogóle pomyśleć jakakolwiek racjonalna produkcja.

Należy jeszcze zwrócić uwagę na straty wynikłe wskutek chorób, wypadków i niewłaściwych warunków pracy. Fabryka nie może być sanatorium, to jasne, ale nie może też być wylęgarnią chorób. Na ten temat podamy w przyszłości szersze rozważania, tu ograniczymy się do stwierdzenia, jeszcze raz, że nie ma takiego zakładu, gdzieby nie można było wprowadzić pewnych ulepszeń i zmian.

W tych krótkich rozważaniach nie mieliśmy zamiaru wyczerpania tematu. Powrócimy jeszcze do niego, gdyż walka z marnotrawstwem staje się dziś obowiązkiem społecznym. Nie stać nas na luksus deficytowej produkcji w obliczu szalonej dewastacji Kraju. Musimy walczyć o każdą nieprodukcyjnie straconą minutę, każdy gram surowca zniszczony, aby nie było nieprodukcyjnie straconych godzin, niszczenia surowców, niewiadomo na co wydanych złotówek. **B. G.**

Wydawca: Referat Inf. Prop. Wydziału Przemysłowego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.
Redaguje: Komitet Redakcyjny. M-12709 Drukarnia Udziałowa w Krakowie.